

Inleiding

Inleiding

De begroting 2022 is de laatste begroting van de in 2018 gekozen gemeenteraad. De begroting is gebaseerd op visiedocumenten zoals “Romte en ferskaat 2013” en het coalitieakkoord 2018 – 2022, “Brêge nei de takomst”, aangevuld met de specifieke beleidskaders die de raad in het verleden heeft vastgesteld. Per programma is de koppeling gelegd met de van toepassing zijnde (wettelijke) taakvelden. Door deze opbouw is een beter inzicht in de eerste twee zogenaamde Wat-vragen: “Wat willen we bereiken?” en “Wat gaan we er voor doen?”. Daarnaast zijn de relevante beleidsindicatoren en actieve verbonden partijen genoemd. Elk programma sluit af met de derde Wat-vraag “Wat mag het kosten?” gevolgd door een toelichting hierop. In de paragrafen worden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, evenals de lokale heffingen en de overhead.

Het komende jaar kent nog veel onzekerheden. Het is onzeker hoe lang de coronacrisis nog duurt en wat de blijvende effecten op de samenleving en de gemeente zullen zijn. Wij blijven echter naast de inwoners staan. Wij blijven zorgen voor goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers, zijn vraagbaak en communiceren over de coronamaatregelen van het Rijk en van de gemeente. Alleen samen kunnen we deze lastige tijd doorkomen. Wij willen met inwoners en ondernemers meedenken over oplossingen van de problemen die zij ondervinden en waar mogelijk faciliteren bij de oplossingen.

De financiële situatie van de gemeente blijft ook onzeker. Hoewel wij een begroting presenteren die structureel sluit, zorgen de financiering van het sociaal domein en de aanstaande herijking van het Gemeentefonds voor onzekerheid over de financiële toekomst van de gemeente. U leest daarover meer bij het onderdeel Begrotingsstrategie. Ondanks de onzekerheden kijken we ook uit naar 2022. We gaan samen met raad en inwoners aan de slag met de invoering van de Omgevingswet, we zetten verdere stappen op weg naar een energieneutraal Opsterland en leveren de eerste projecten van de Regio Deal Zuidoost-Friesland op. Zo willen we blijven zorgen voor een gemeente waarin het goed wonen en ondernemen is, waar mensen naar elkaar omkijken en samen de schouders zetten onder een vitale, leefbare en duurzame samenleving.

Begrotingsstrategie

Afgelopen juli vertelden we in de Perspectief 2021 over de onzekerheden waar we als gemeente mee te maken hebben: de voortdurende coronacrisis, de onzekerheid over extra rijksmiddelen voor jeugdzorg en Wmo, de herijking van het Gemeentefonds en de hervatting van de opschalingskorting. Het gegeven dat we bij het aanbieden van deze begroting nog geen nieuwe regering hebben betekent dat die onzekerheid er voor een deel nog steeds is. Tegelijkertijd is er ook relatief goed nieuws voor de financiële positie van de gemeente. Waar we in juni nog verwachtten zonder bezuinigingsmaatregelen geen structureel sluitende begroting te kunnen opstellen, ziet het er nu gunstiger uit.

Tijdens het zomerreces hebben het Rijk, VNG en IPO de afspraak gemaakt dat gemeenten de middelen Jeugdzorg voor 2022 voor 100% structureel op mogen nemen. Voor de jaren 2023-2025 mogen de gemeenten een structurele stelpost opnemen van 75% van de uitkomst arbitrage Jeugdzorg. Doordat er afspraken zijn gemaakt over de manier waarop de extra middelen Jeugdzorg in de begroting mogen worden verwerkt en de effecten van de eigen inspanningen om de kosten te beheersen in het sociaal domein is de begroting voor 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 structureel sluitend. Hierdoor is het niet noodzakelijk om aanvullende bezuinigingsmaatregelen voor te stellen. Deze maatregelen houden we wel beschikbaar voor het geval de financiële situatie zich negatief ontwikkelt zodat we daarop adequaat kunnen reageren. In de paragraaf bedrijfsvoering onder bezuinigingsmogelijkheden gaan we hier nader op in.

Kosten als gevolg van de coronacrisis zijn opnieuw niet als structureel, maar als incidentele kosten aangemerkt en zijn niet opgenomen in de begroting. Het is op dit moment moeilijk in te schatten wat de hoogte van deze kosten zijn in 2022 en in hoeverre deze dan nog gedekt worden door het Rijk.

Vaststellen begroting

Deze begroting wordt voorgelegd ter vaststelling in de raadsvergadering van 8 november 2021.

Financieel beeld

Volgens de geldende voorschriften is het saldo van de structurele baten en lasten bepalend voor het resultaat van de begroting, incidentele baten en lasten mogen daarvoor niet meegenomen worden.

Het financiële beeld ziet er als volgt uit:

Financieel overzicht begroting 2022 (bedragen x € 1.000)				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Saldo baten en lasten	768	289	677	1.077
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	62	150	227	184
Begrotingssaldo	830	439	904	1.261
<i>Verdeeld in</i>				
Incidenteel begrotingssaldo	-596	116	250	349
Structureel begrotingssaldo	1.426	323	654	912